

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . I ker. Egy hóra. . . . . I ker. 50 fill.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felolvasó szoroskötő:

117. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

Nagy események.

Ujabb adatok a vasutasok országos sztrájkjához.
Piros lámpák és zászlók a vonalon.

Kedd este óta az ország gazdasági életére csaknem végzetes, de minden körülmények között a közszellem átalakulására nagy hatással bíró esemény következett be.

A sokat sanyargatott és a hatalomtól hosszú időn keresztül semmibe sem vett vasutasok, amint már tudva levő, a máv. összes vonalain beszüntették a forgalmat a kormánynak fizetésük rendezéséről tanusított megfontolatlan eljárása folytán.

Az utolsó fegyver.

A budapesti mozdonyvezetők voltak legelső sorban kénytelenek az ultima ratióhoz folyamodni. Futó tüzként terjedt el az összes táviró vezetéseken a hír, a mely a többieket is cselekvésre szólította.

E végzetes esemény közvetlen indító oka kedden merült fel. A vasutasok, kik még mindig biztak a békés kiegyenlítésben s a legnagyobb megpróbáltatások közt is hazafias szívük sugallatára hallgattak, szerdán országos nagygyűlést hívtak Budapestre. Több mint 3 évi hiába való küzdelem után az utolsó pillanatban az utolsó forumhoz óhajtottak fordulni, azokhoz, a kiknek kezébe tette le az ország sorsát, az országos képviselőkhöz. Am a kapkodó és tájékozatlan fölsőbbség végzetes botorságot követett el. **Nem elégette meg, hogy a megélhetés feltételeit szűkebbre szabta mint volt, hanem emberi méltóságuktól, becsületüktől is megakarta őket fosztani, az egész világ előtt megakarta szégyeníteni ezt a komoly méltóságos testületet.** Drákói szigorral akarta betiltani a nagygyűlést.

Fenyegetések az elosapatással.

Kedden délelőtt nem sikerült a betiltó táviratokat továbbítani, a körrendelet csak levél alakjában érkezett meg délután.

„Felhatalmazom üzletvezető urat, hogy mindazokat, kik állomáshelyeiket elhagyják, fegyelmi nélkül azonnal elbocsássa.”

A katasztrófa előidézése.

Hiábavaló volt az országos elnökség kérése, az elnök igazgató ridegen megtagadta.

Sarlai főnökhelyettes és Turcsányi, látva, a mit minden józan eszű ember láthatott, hogy nincs hatalom, amely a vasutasok felmenetelét megakadályozza, a rendőrség engedélyét kérelmezték a gyűlés megtartására, a mely azt megtagadta. Megtudva ezt az igazgatóság, a két főtisztviselőt azonnal felfüggesztette állásától, a mi a vasutasokat cselekvésre provokálva, előidézte a katasztrófát.

Menthető-e a bűnös kormány?

A közvélemény, mely a vasutasok követelését jogosnak elismerte, most bizonyára még jobban érdeklődik, hogy mennyire volt jogos a mávisták felháborodása s a kormány bűnös eljárása mennyire menthető.

Tájékozva magunkat, mondhatjuk, hogy **a kormány eljárása a legkevésbé sem menthető.**

A kijátszás.

A felületes szemlélő előtt első pillanatra úgy tűnik fel, mintha lényeges volna a törvényjavaslattal benyújtott fizetésemelés. **A kezdő fizetés** tényleg — bár nem felelt meg a vasutasok követelményének — **emeltetett**, de a **lakbérüket nagyobb mértékben csökkentették.** Egyes rangfokozatokban így a tényleg kifizetendő összeg hihetetlen mértékben csökkent évenként 400—600 koronával. A kezdőknél emelkedett a fizetés, de ott is alig 50—100 koronával.

Két-három évig, a mig a régi lakberek érvényesek, 40—400 korona a fizetésemelkedés, de korántsem szükséges erre az előirányzott 6,600.000 korona. Ha az új lakberek jönnek be, alapos számításal kimutatható, hogy az eddigi személyzeti kiadáshoz képest megtakarítás következik be.

A méltatlanul megrövidített mozdonyvezetők.

Legmeggondolatlanabb volt a mozdonyvezetőkkel szembeni eljárás, akiknek helyzetén nemhogy javítottak volna, de sőt érzékenyen sujtottak. Eddig

maximális fizetésük 2000 kor., az új javaslat szerint 1600 kor. s ráadásul már 1200 koronás fizetésnél megszakadhat előmenetelük.

Bűnös a kormány.

Minél tovább tanulmányozzuk az előttünk fekvő tabellákat, annál több sérelmet konstatálhatunk.

A sok reménykedés után: a legnagyobb csalódás; nem csoda, ha a kormány bölcsessége idejuttatta az országot.

Határozottan a kormány bűnös felületes eljárásának és félrevezetésének kell tulajdonítanunk, **hogy merészelt ilyen javaslattal előállani.**

De most kell, hogy minél gyorsabban jóvá tegye a dolgot a mozgalmi bizottságok meghallgatásával.

A rendszeren kell változtatni.

A képviselőkre háramlik, hogy ezután az ilyen kormánytól megszabadítsa az országot, melyre eddig csak veszedelmet tudott hozni, de ezenkívül kötelességök a mélyebbre ható okokat is kutatni, a melynek jórészét **máv. elsorolt rendszerében és annak intézőségében találhatjuk meg.**

Mit követel a közvélemény?

S ha ez úgy van, elvárja a közvélemény, hogy **nemcsak a vasutasok jogos követeléseit elégítettnek most már ki, hanem a mostani, hivatásukat betölteni képtelen felsőbbség is eltávolíttassék.**

Új rendszer és új emberek, új szellemmel! A közvéleményt csak így nyugtathatjuk meg.

Mi lesz a postával?

A vasuti vendéglő helyiségeiben várakozásteljesen ültek egész nap a debreczeni vasutasok százai, nagy érdeklődéssel várták az újabb és újabb eseményeket. Közbe mesterségesen költött is bocsátottak felőlről, természetesen célzatosan, szárnyra. De az ellentmondó híreszteléseknek nem ült fel senki, mert a vasutasok biznak igaz ügyök diadalában és egyesült erejüknek ellentállani lehetetlen. Azért a lelkesedéstől semmiféle lehangoltság nem férközhetett e körbe, a hol minden vasuti alkalmazott rang- és rendkülönbség nélkül együtt érez és együtt küzd; sőt még tréfába burkoltan olyan szavak is estek, hogy mi lesz a postával? Popovics bátyánkat, a vasuti állomás népszerű postafőnökét csiklandozta ezzel a kérdéssel az egyik társaság.

MODERN GŐZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon. Gyűjtő kocsis.

— Hát tudjátok, mondá jóízűen Pista bácsi, van nekünk postakocsink elég! Majd szétszállítjuk azokon a vidéki leveleket; sőt még ha kell a személyforgalomra is visszaállítjuk a poéták által megénekelte hajdani híres *delizsánczot*.

A tréfán jót nevettek! De bizonyosan még a gögtől kábult Tisza Pistáék sem képzelik, hogy ilyen peleskei nótárius módon majd nyélbe lehet ütni a „vasutas sztrájkot.“

A „hajótöröttek.“

A vonatközlekedés beszüntetésével sok vidéki utas megrekedt Debreczenben. Voltak olyanok, a kik tréfásan fogták fel a helyzetet és „hajótöröttek“-nek nevezték el magukat. Míg mások, a kik üzleti vagy családi ügyben akartak elutazni már kevésbé nézték tréfásnak ezt a helyzetet; de **abban mindenki egyetértett, hogy itt egyedül a kormány bűnös. És hogy az ilyen kormánynak pusztulni kell a régi vasúti rendszerlovagokkal együtt, a kik tájékozatlanul és rosszindulattal kényszerítették a derék vasutasainkat az utolsó fegyver megragadására, az országos sztrájkra.**

Szomorú a debreczeni nagy vásár.

Meddő lesz a tavaszi debreczeni országos vásár, mely a juhvásárral ma kezdődött volna. A beszüntetett vonat közlekedés miatt sok vásáros és vevő maradt el a vásárról. A kormány konoksága és rosszakarata ime így rontotta meg a híres debreczeni nagy vásárt is.

Nem mozdul ki egy mozdony sem.

A mozdonyvezetők különösen elvannak keseredve a kormány- és az igazgatóság ellen. Ezek a derék és terhes hivatású szakemberek **még 1893-ben nyújtottak be helyzetük javítása végett egy részletes memorandumot** a vezetéshez. Persze odafönt igen gondosan elzárták azt valamelyik poros, dohos fő-főbasai asztalfiókban és azóta hallgat felőle a krónika. Az elkeseredett és méltatlanul mellőzött, sőt az új rendezés által **határozottan megrövidített mozdonyvezetők fogadást tettek: nem mozdul ki addig egyetlen mozdony sem a vonalra, a míg ezt a memorandumot el nem intézik.**

Katonaság az állomáson.

A katonaság őrcsapatjainak a kivonulásával az a téves hír terjedt el, hogy a katonákat a vasutasok ellen parancsolták ki. **Azonban ennek s. mmi igaz alapja; csupán annyi van a dologban, hogy vasutasaink teljesen az egész vonalon beszüntetvén a szolgálatot, a raktárak és a pénztárak őrizet nélkül maradtak és így nem karhatalomként, de az értékek, a vagyon őrizetére rendelték ki a katonákat.**

Nagy külföldi pénzsegélyek.

Hir szerint távirati értesítés érkezett, hogy a külföld vasutasai között is a legnagyobb az érdeklődés a magyarországi bajtársak sztrájkja iránt. A külföldi bajtársak ezen érdeklődése és rokonszenve nem csupán üdvözlő sürgönyök küldésében nyilvánul meg, hanem tetemes, sőt nagy pénzsegélyek küldésével is.

Ugyanis értesülésünk szerint a poroszországi vasutasok 600 ezer márkát, a francia vasutasok pedig egy millió frankot szavaztak meg és küldenek magyarhoni bajtársaik igaz küzdelmének a segítségére.

Bécs a vasutasok mellett.

Ez is magán értesülés, hogy midőn a dolgok már ennyire jutottak, Bécs, illetőleg a katonakörök is a vasutasok mellett foglaltak állást; hisz a katonaság a kibékített, kielégített vasutasok támogatása nélkül *holttest*, a mely mozdulni is képtelen.

A pályaudvar elzárása.

A derék debreczeni vasutasaink komoly, tisztos hírnevükhöz méltóan távollattanak magoktól minden utczai elemet. **Este 6 órától elzárták a pályaudvart és igazolvány nélkül az utca felől sem bocsátanak be senkit.**

Egy érdekes nyilatkozat.

A vasutas sztrájkra vonatkozólag érdekes nyilatkozatot tett előtünk egy kiváló jogász, egy táblabíró, a ki oda nyilatkozott, hogy a vasutasok sztrájkja adott körülmények között jogos és hogy azt feltétlenül és azonnal megfogják adni, mert a hol az utolsó váltóóri állás is **feltétlenül megbizhatóságot, hosszas gyakorlatot kíván**, ilyen erőket nem lehet máról-hol napra süldő, beugratott emberekkel helyettesíteni és pótolni, a mi például az esetleges bírósági sztrájk esetén könnyebben kivihető lenne, mert annyi a jogászunk, hogy ott minden állásra akadna akár 2—3 képzett ember is.

Rémhírek rebesgetése.

Mint minden ilyen rendkívüli küzdelem és harc alkalmával, úgy most is rebesgetnek rémhíreket, melyek csak a hazugságok közrebecsátóit jellemzik, de komoly figyelmet nem érdemelnek. Ilyen híresztelés volt a: is, a mely az esti órában terjedt el gazdátlanul, hogy iverket bocsátanak ki a szolgálatbalépésre vonatkozólag és aki azt alá nem írja, a miniszter rendeletére, egyszerűen *elfogják csapni*.

Persze ilyen hazudozásnak nem ül fel egy komoly ember sem. Csupán a kuriozumokáért említettük meg ezen rebesgetéseket.

A műhelytelepi munkások gyűlése.

Tegnap délután a debreczeni műhelytelep munkásai is gyűlést tartottak és bár tegnap még folytatták a munkát, nincs kizárva, hogy **még reggelre ők is sztrájkba lépnek; mert, mint Podolszky műhelyfőnök előtt kijelentették, ők is kívánják a bér felemelést.**

A magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy már ideje lesz felhagyni a műhelyfőnök urnak az ő sokat panasztolt basáskodásával is; mert új idők, új rendszer és új emberek következnek.

A miniszter ur szava.

Mikor a szombathelyi üzletvezetőség kezdeményezésére megindították helyzetük szanálására a vasutasok újabb mozgalmukat, annak eredményességét annyival is inkább remélhették a **legbékésebb uton**, mert tényleg olyan jelek mutatkoztak, a melyből a felsőbb-ség, különösen Hieronymi min. legnagyobb jóindulatára lehetett következtetni.

Milyen jól esően hangozhatott a miniszter ur szava:

„A kérdés megoldásáig, mely a legközelebb be fog következni, nyugodtan várhatunk“. Hiszen kérem, ha az nem fog bekövetkezni, tarthatnak ülést; de az a kérés, miután én

az urakkal együtt érzek és a mi a vasúti tisztviselői kar becsületére válik, abból én is osztozkodom; ha pedig a vasúti tisztviselői kar elveszti az ország rokonszenvét, az reám is sérelmes, várják be nyugodtan a továbbiakat..

Az elnök-igazgató biztatásai.

Vagy a sokszori eredmény nélküli igéretekre nem gondolva, milyen biztató volt az elnök igazgató szava: **„Minden méltányos kéréseknek, melyeket önök előterjesztenek, én a kereskedelmi miniszter ur öngyméltósága előtt a legőszintébb szószólója leszek.“**

Igy: az egyik „együtt érzek“, a másik „a legőszintébb szószólója leszek.“

A két vetélytárs.

Hát, Uram Isten! egy miniszter, vagy egy nagy testületnek első felelős ura csak megfontolja azt, a mit mond, kétségbe vonni csak nem lehet. Ha a vasutasok még a mai nap is megvannak győződve ezen szavak őszinteségéről: akkor velük együtt minden gondolkodó kell, hogy másutt keresse az okokat, melyek a mostani súlyos helyzetet előidézték.

Felelevenítik ilyenkor az udvarnál grata persona elnökigazgató és a miniszter közötti régi ellenszenvet, amely kizárta a helyes megoldást s amelylyel a miniszter a grata personát kiakarta buktatni.

A képzelődés Hieronymi miniszter részéről — előre sejtve ezt a következményeket — a fukar Lukács elleni manővernek is vélte azt az **országgra vészhozó javaslatot.**

Komolyan természetesen ilyeneket nem lehet feltételeznünk: sokkal mélyebbreható dolog az, amiben az okot keresnünk kell és az őszinteség hangja épen az, a mikor az elnök beszédjében magnyugtatólag hatott.

Az őszinteség hiánya.

Az őszinteség hiánya, de nem az elnököt illetőleg, hanem a mi az elavult vasúti szellemben gyökeredzve az egész intézetet jellemezte.

A mi véleményünk szerint **sem az elnököt, sem a minisztert őszintén nem tájékoztatták**, ám erre gondolni kellett volna.

Hogyan történhetik az meg, hogy a kiadott utasításokban kivihetetlen, absurd dolgok vannak s a személyzetet kényszerítik oly dolgok végrehajtására, melyekkel a legnagyobb felelősséget veszik magukra.

Hallottuk, hogy az utasítások betartása mellett **a forgalom egyáltalában nem volna lebonyolítható s a mostani körülmények közt a személyzet a legnagyobb veszélynek van kitéve.**

Hallottunk sok más dolgot, mely mind azt mutatja, hogy az **alantasabb rangú főtisztviselők** — ki tudja mi okból — **nem merik őszintén tájékoztatni semmiről sem az igazgatókat vagy az elnököt.**

Bizonyára így volt ez a fizetés rendezés dolgában is.

Sem az elnök s így a miniszter sem lettek kellőleg tájékoztatva.

Igy történhetik aztán az olyan dolog is, hogy az 1903. évre szóló 1,800,000 koronából az előléptetésre fordított összeg nagyságáról sem Hieronymi sem Lukács miniszternek **fogalma sem volt** s az ország közvéleményét és a képviselőházat magyarán mondvá — **félrevezették.**

Botránnyosan csekély alamizsna.

A mostani fizetési törv. javaslatnál kellett annak kiderülni, hogy az utolsó előléptetésre fordított összeg, melylyel a fizetés-rendezési nagyarányú komoly mozgalmat akarták kielégíteni, **botránnyosan csekély alamizsna volt, a melyből a 40 ezer alkalmazottból egyre-egyre alig jutott volna több, mint két azaz mond két forint.**

Az avult szeilem kudarozza.

A hatalmasok ebből a mostani esetből is levonhatnák azt a következtetést, hogy nem helyes, ha magukat a **meghunyászkodó, koncra lesőkkel zárják el a külvilágtól.**

Kevesebb góg, több demokrátta, szálljanak le a magasból olykor olykor a porba lesújtottakhoz is.

Megkell alázkodniok.

Mit értek el jelen esetben is, ha egyebet nem tekintünk, mint az ő fennhéjázó személyüket, **meg kell alázkodniok**, le kell szállani a legalantasabb vasúthoz, hogy őszinte szót halljanak.

Ezt követeli az ország érdeke, hogy minél előbb ezt tegyék s ha egyszer tul esnek ezen a megpróbáltatáson, látni, érezni fogják nem a megaláztatást, hanem megtisztult lelükben az ország jóra fordult sorsa feletti magasztos felemelő örömet!

Hát csak előre, minél gyorsabban az ország érdekében!

A vasutasok ügye a képviselőházban.

Az immár nem csupán országos jelentőségű, de az egész művelt Európát legközelebről érdeklő magyar vasutas országos sztrájk ügyében a képviselőház is tárgyal.

Most még midőn az országgyűlés délben kezdődött folyásáról az első táviratokat vesszük, az oktondi kormány hetvenkedései képezik a közbotránny; mert igaz, hogy a kit az Ur Isten el akar veszíteni, elveszi annak az eszét. Így van ez most Tiszákkal is. Még most hetvenkednek, de befogják adni a derekukat, a hazug és önző elveiket és **bukni fognak.**

A vasutasok ügyének a képviselőházi tárgyalása különben a következőleg folyt le.

Pártközi konferencia.

A házban napirend előtt szót kértek a vasutasok dolgában. **Perczel Dezső** elnök felkérte az illető képviselőket, hogy interpelláció alakjában szóljanak a kérdéshez, de végre is megegyeztek a napirend előtti felszólalásban, miután előbb **pártközi konferenciát** tartottak. Ezen **Tisza** is részt vett és **Hieronymi** kijelentette:

— Nem tűrhetik az erőszakot . . . És nem engednek!

Az erőszakos kormány részéről kiadott ezen jezsuita jelszóval nyílt meg az ülés, amely mindjárt összecsapással kezdődött.

Az elnök hazudik!

Perczel Dezső elnök az újra megnyílt ülésen nem engedi szólni **Okolicsányit**, mert az nála — előzőleg — szólásra nem jelentkezett.

Okolicsányi személyes kérdésben kijelenti, hogy mielőtt elnök az ülést megnyi-

totta volna, az elnöknel jelentkezett a napirend előtti felszólalásra.

Kubik (harsányan):

— **Az elnök hazudik!**

Perczel Dezső: Rendreutasítom! Majd erre visszatérek . . . És beösméri, hogy **Okolicsányi** az ajtóban csakugyan szól nekik, de már ekkor hét más képviselő jelentkezett az elnöki szobába. Majd **Kubik** közbekiáltására vonatkozólag indítványozza, hogy **Kubikot** a mentelmi bizottságnak adják ki.

A többség megszavazta.

A sztrájk valódi oka.

Vázsonyi Vilmos a napirend előtt szólal fel a vasutasok dolgában és kutatja, hogy a sztrájk miatt kiket terhel a felelősség? Nem a fizetési javaslat a közvetlen oka, bár az is nagy elkeseredést keltett. Az automatikus előléptetés helytelensége, a várakozási idő és a lakbér ügy rosszasága mind kihatottak erre, hisz a magánvasutaknál jobb dolguk van a tisztviselőknél, **de a sztrájk valódi oka mégis az, hogy a vasutasok üldözött vezetőikkel szolidaritást vállaltak.** Elmondja a **Sarlay** és **Turcsányi** felfüggesztését.

Tisza: Helyes!

Zboray: A sztrájk is helyes!

Vázsonyi: Ez a sztrájk harc a közszabadságért, mert a gyűléseket is betiltották.

800 tisztviselő a tolonczházban.

A **Vázsonyi Vilmos** beszédjét most egy **megdöbbentő jelenet** szakította félbe, a mely viharosra korbácsolta a képviselőket; ugyanis **Endrey Gyula** ezen beszédközben a terembe rohanva, hangosan kiáltotta:

— **Most telefonálták, hogy 800 tisztviselőt szuronyok között vittek a tolonczházba . . .** (Hosszas, viharos zaj.)

— **Gyalázat! Gázság!** kiáltják a szélsőbalról.

Polónyi: Magyar tisztviselőket nem szabad a tolonczházba küldeni . . .

Horváth Gyula: **Ki kell pofozni az ilyen minisztert!**

Perczel: Rendre utasítom! Folyton csenget, mignem a zaj csillapodik és **Vázsonyi** is folytathatja beszédét.

Miniszteri hazug ígéretek.

Vázsonyi felemlíti, hogy **Hieronymi** az ő interpellációjára még decemberben megígérte, miszerint az 1903-ra felvett egy millió hatszáz ezer koronát pótlékként kiosztja. Ezt sem tette meg; pedig ez is csillapító hatással lett volna a vasutasokra. **A kormány inkább erőszakhoz fordult, de ez az erőszak kudarczra fog vezetni.**

Tisza: Csak bátorítsa őket!

Vázsonyi: Kéri a kormányt, hogy az üldöztetések utjáról térjen vissza és engedje a vasutasokat gyűlésezni; mert törvénnyel és erőszakkal ezélt fog ézni, de erőszakkal nem.

Hieronymi vádaskodik.

Ezután **Hieronymi** szólalt fel, Mismá-solva és **ocsmányul** vádaskodva jelentette, hogy az államvasutak legfőbb vonalain ki-ütött a sztrájk . . .

Lengyel: Az egész vonalon!

Hieronymi: Nem az egész vonalon.

Lengyel: Már az egész vonalon.

Kubik: Ezt nem lehet leszavazni.

Hieronymi: A tisztviselők kötelességüket és esküjüket megszegték.

Lukács Gyula: Ez rabulisztika! A gyűléstartás nem esküszegés.

Hieronymi: Ezt az állapotot meg kell szüntetni és ha a személyzet, mely **nagy-részt műveletlen ember**, vissza akar térni munkájához, nem áll ellenük.

Zboray: Nagyon kegyes!

Hieronymi: Kegyes vagy nem kegyes! Ez czélszerű . . .

Kaas: **Nem czélszerűség, hanem igazság kell!** Visszakell helyezni és szabadon kell bocsájtani az elfogottakat.

Hieronymi: A míg a tisztviselők a fizetés rendezésüket sürgették, addig a gyűlés ellen nem szólt, de most garmadával jöttek hozzá a táviratok, hogy nem tűrik a fizetési javaslatot!

A vezérek.

Vázsonyi: Jól ismeri a mozgalmat, mert részese volt, de nem **Sarlay** és **Turcsányi**, hanem **Jusfh** és **Földesi** voltak a vezérek.

Olay: Azok a kormány megbízottjai!

Justh és Földesi urak szereplése.

Hieronymi: Midőn őt az üzletvezetőségek arról tudósították, hogy a gyűlésre szavazni akarnak feljönni, **Justh** és **Földesi** magok ajánlották, hogy mivel a mozgalom olfajult, ne engedje a gyűlést megtartani és bár betiltotta, mégis százával jöttek fel. A vonatokat önkényesen összeállították. Rendelkeztek az állam tulajdonával. (Folytonos zaj.) Ezeknek az erőszakos tendenciáknak valahára elejét kell venni. (Zaj, kiabálás.) Szerinte, abban hogy az egy millió hatszáz ezer koronát előbb vagy utóbb kapják meg, **nincs ok az elkeseredésre.** Azt is tagadja, hogy a fizetésrendezés rossz indokolását el sem olvasták, az állami tisztviselőkhöz hasonlítva, konstátálja, hogy különösen a negyedik osztályban jobban vannak ellátva, mint az államiak.

Nincsen jog a zugolódásra.

Majd **Hieronymi**, a nagy köpönyegforgató, nagy mondásait így folytatta a:

— **A személyzetnek nincs joga zugolódni! Mozgalmuknak reális alapja sincs!** Első kötelességünk a nagy gazdasági kárt hazánkról elhárítani.

— De hogyan? kiáltások balról.

Hieronymi: Ha visszatér a személyzet, ő gyűlölködés nélkül fogadja őket! Ha pedig nem, hát fenn fogják tartani a forgalmat ennek daczára is. (A jobboldali **mocsárpárt** tapsol.)

Botránnyos befejezés.

Szederkényi Nándor kikelt **Hieronymi** felfogása ellen. A vasutasok elfogatása mérenylet minden közszabadság ellen!

— **Gázság! Gázemberek! Rendőrállam!**

Tisza István miniszterelnök kijelentette, hogy a főkapitány betiltotta a vasutasok gyűlését, tehát jogosan járt el.

— **Gazember, bitang!** kiabáltak közbe.

Tisza István azt felelte: A vasutasok dolga a Btk. §-aiba ütözik. A felbujtóknak meg kell bűnhődni.

Kubik Béla: A kormány a felbujtó.

Felkiáltások: A kormány a felbujtó! Mért csalták a vasutasokat évekig?

Tisza István: Mindent el fog követni a kormány, hogy visszatérítse a vasutasokat a hű kötelességek teljesítésére.

Kubik Béla: Soha. Meg kell adni, a mit követelnek. Igazuk van.

Délután 3 órakor oszlott szét nagy izgatottságban az országgyűlés.

Ejszakai hírek.

Minden oszöndes az állomáson.

Este $\frac{3}{4}$ -ed tíz órakor már minden csöndes a nagy állomáson. Az izgalmtól megviselt vasutasok csöndesen hazatávoztak. Az ajtók mindenütt zárva. A pénztárak előtt szuronyos fegyverű 39-es bakák. Az ablakok előtt lézeng még néhány kíváncsi, sőt még olyan jámbor lélek is akad, a ki tovább szeretne utazni és az öreg Vass bacsi, a fehér szakállas öreg portás, a hajdani 48-as honvéd keserű tréfával a zárt üveges ajtón belülről vigasztalja őket:

— Sohse siessenek lelkeim! Nem késnek el...

A barátságos éttermekben, az Ottó-mintászerű fehérabroszai mellett néhány társaság tölti az időt. Az egyik asztalnál a kivézenyelt őrség piros hajtókás tisztjei...

Az állomáson minden csöndes, még a fáradhatatlan állomásfőnök Boczán Elemér is távozzhatik aludni... Hisz a pályaudvar oly sötét és a gépházakban kihűlt kementével rozsdásodnak a mozdonyok... Ettől a rettenetes csöndességtől fájdult meg a budapesti nagy urak feje. Halált hozó csönd ez ő rájuk!

A győzelem biztos.

Tiszáék szelet vetettek és vihart arattak. A vasutikörökben nevezetes hírű szaklap, a *Közérdek* szerkesztője, Margulit nyugalmazott ellenőr az éjszaka folyamán szösz szerint a következőket sürgönyözte:

„A kormány sarokba szorítva. Veress volt államtitkár közvetítésével erősen tárgyal a kormány a vasutasok vezetőivel. Csak kintartás. A győzelem biztos. Margulit“.

Mi magunk is azt hisszük és írjuk, hogy ennek az izgalmas éjszakának a derék vasutasokra a legszebb és legkielégítőbb lesz a *virradatja*. Az új reud, az új szellem, az új emberek virradatja lesz ez!

A Hieronymi miniszter hadserege.

Ó, nem a magyar vasutasok ezek, a kiket ámitgattak és végül *lapitykével* akartak kifizetni. A Hieronymi ur hadserege az osztrák földön, a korneuburgi kaszárnyában táborozik. Ez a szabadalmazásra megérett fejű bölcs férfiú ugyanis a korneuburgi vonat ezredet akarta mozgósítani; mert ezzel 6—700 bakával akarta ez a kevés vágott dohány ember a közel 40 ezer főnyi magyar vasutast helyettesíteni, persze ezen cirkuszbéli ötletevel még a saját miniszter-társai is cserbenhagyták és leszavazták Hieronymit.

A helyzet változatlan.

Az egyik debreczeni vasúti küldött, a ki Budapesten fent küzd az igazságért, az éjszaka 11 óra és 30 perczkor a következő sürgönyt küldötte debreczeni barátjaihoz:

„Helyzet változatlan. Tárgyalás eredménytelen. Holnap folytatjuk!“

Legujabb hireink.

Késő éjjel táviratozza tudósítónk a következő eseményeket a magyar vasutasok világhírű bérharczáról, a mely az egész művelt világ érdeklődését Magyarországra irányította.

Kelenföldön át 1200 vasutas érkezett Budapestre, de ott kiszálltak és gyalog mentek a városba. Budaközön 400 vasutas megrekedt és várta a vilámost, amelyen Kelenföldig mentek. Már akkor kivézenyelték a katonaságot és lovasrendőrséget. A vasutasok mintegy négyszázan voltak. A hatóság emberei megállították őket Kelenföldön, ahol a közönség éljenezte a vasutasokat, akiket a tolonczházba kísérték. A közönség folytonosan éljenezte őket. Miután hely nem volt, ideiglenesen a Zrinyi-utcai főkapitányság pinczéjébe zárták őket.

A összes követelések.

Hogy milyen csekélységet kívánnak a vasutasok, mutatja az alábbi pontokba foglalt követelésük is:

1. **Memorandumuk teljes elfogadását a fizetésemelésre vonatkozólag.**

2. **A szolgálati rendszabályt (pragmatikát).**

3. **Senkinek a sztrájk miatt bántódása ne lehessen.**

4. **A vasutasok ügye ne basáskodó rendeleti, de törvényhozási úton szabályoztassék.**

Ezen követelések teljesítése nélkül nincs vége a sztrájknak és nem is lesz.

Jelenetek a sztrájkból.

Zágrábból elindult a vonat Budapest felé, de csak Kaposvárig ért. Akkor már ők is megtudták, hogy a sztrájk kiütött. Az állomáson már tudták és a cigánybanda a Rákóczi-indulóval fogadta a vonatot. Az utazó közönség is megértette e történelmi pillanat jelentőségét és összeülekezett a vasutasokkal. A gép pihent, a közönség pedig együtt mulatott a modern rabszolgákkal, a kik felszabadultak az önkény alól.

Az árulók.

Budapestről táviratozza a vasutasok sztrájkvezetősége, hogy *Földesi Ödön* és *Justh Ferencz* ellenőrök a mozgalom árulói és e két szégyenletesen megtévedt alakra ne hederítsen senki sem.

Budapest rokonszenve.

Leírhatatlan az a lelkesedés, amelyet a fővárosban keltett a vasutasok sztrájkja. Az *uri társadalom föltétlen támogatása bizonyos*. A sztrájkolók pedig röpiéken kérik a közönség erkölcsi támogatását.

Ninos vonatvezető.

Délben a mozdonyvezetők főembere, Kacsó 3000 társa nevében kijelentette Kresányi kapitánynak, hogy vele együtt sztrájkol, ha kell, az éhenhalásig, minden szaktársa. Se mozdony, se vonatvezető nincs szolgálatban. Olyan becsapások után, amik velök történtek, nem bíznak se ígértben, se becstelenségben, **csupán a parlament kötelező ígértében.**

Az elmaradt vonatok.

Szerdán már beszűnt a Budapest-Predeál, Ruttká, Zágráb, Máramaros-Sziget, Temesvár-Orsova, Szabadka, Pozsony felé való közlekedés is. Ma, csütörtökön még a viczinális vonalokon sem lesz közlekedés, mert a vasutasok zsirján hizott igazgatóság az igazán

dolgozó munkások nélkül annyit sem ér, mint a fületlen pitykegomb.

Nagyváradról jelenti tudósítónk, hogy ott **4000 sertés vár elszállításra és éhen fog pusztulni vala lennyi 48 óra alatt.**

Hozzávetőleges számítás szerint a máv és a magánosok az első napon most még kiszámíthatatlanul sok millió korona kárt szenvedtek. Ez azonban számtani haladványokban fog növekedni, úgy hogy két heti vasúti sztrájk a legnagyobb bomlást idézné elé,

A munkás sztrájk ügyében.

Tisza István gróf döntése.

Nagy események történtek szerdán a debreczeni kefégyári munkások dolgában is. *Tisza István* gróf belügyminiszter helyt adott a munkások képviselője, dr. *Kardos Samu* ügyvéd által a *Végh Gyula* főkapitány végzése ellen beadott távirati és írásos felebebeszések, amelyet az olajütői sztrájk-tanya felosztására vonatkozólag hozott.

Addig is, amíg az írásos rendelet leérkezhetik, *Tisza István* telefonon elrendelte, hogy a munkásokat hagyják békében a sztrájk-tanyán, amíg nyugodtan viselkednek, de a tüntetésekkel és a felvonulásokkal hagyjanak fel.

No és itt a botrány. A belügyminiszter délután 2 óra 52 perczkor kérte telefonon az összeköttetést a debreczeni főkapitánysággal. A hivatalban nem volt senki, hiába csengetett a miniszterelnök. Onnan se jelentkezett senki. Végül a rendőrség éjjeli őrségét kérte és akkor végre jelentkezett a debreczeni rendőrség oszlopa, a hatalmas huszárbuszu *Varga István* rendőrőrsparancsnok, akivel végre beszélhetett a miniszterelnök.

Mit beszél Varga rendőr?

Varga István rendőrőrsparancsnok sovánka déli ebédjét elfogyasztván, az őrszobában leheveredett az egyik ágyra, gondolkozván a sztrájkról.

Amikor így mészázott a *Varga* rendőrőrsparancsnok, telefoncsengetés riasztotta fel. Kötelességszerűen odament és visszacsengetett.

— Ki beszél? — dörögte az álmából felriasztott rendőr udvariasságával *Varga István*.

— **Gróf Tisza István miniszterelnök — hangzott a kagylóból.**

Varga rendőrrel forgott a világ.

— Hát ott ki van?

— *Varga István* rendőrőrsparancsnok, jelentem aláson.

— Figyeljen jól ide. Tegyen jelentést a főkapitánynak arról, hogy én gróf *Tisza István* belügyminiszter utasítom őt, hogy a kefégyári munkások a sztrájk-tanyájukon békében hagyassanak mindaddig, amíg a törvények keretén belül vannak, de a tüntetéseket és felvonulásokat tiltsa el. Megértette?

— Igenis meg — felelte a megilletődött rendőrőrsparancsnok, aki rögtön rohant

Tisztelettel

Elfenbein és Klein.

Fiók üzletünk felosztása miatt,

Piacz-u. 24. sz. Fehérló-szálloda mellett az összes raktáron levő cipőinket minden elfogadható áron eláruljuk. Szentul főüzletünkben **Piacz u. 72 sz.** csak megrendelésre mérték után vállalunk cipők készítését.

Végh Gy
tést tett.

Nag
tány rögt
intézkede
ják ezt.

Mun

Nag
sok közt
keseredet
röpi, am
utáni ör
nagy izg
hangu a

Kö

Sz

Jász

Ferenc

nosi Z

Kardos

sztrájk

utca

mintegy

Ezen lé

Végh G

Itt

kásokna

lehet or

ják kivi

löznek.

dezzene

gulatra.

tanyán.

ne tart

niszter

ők is

István

Jár

Ferenc

ilyen é

kások

hogy a

radnak,

béhar

ismerte

i. utasi

háborg

den le

dig sza

Jo

u. 5 ór

kor, mi

vait be

átadták.

várták

letartó

C

gyanusit

örkapit

bocsáto

őrség,

lést, a

delmes

tott. M

nem tu

H

kellett

bűnöss

igazan

ménye

a mely

sét is

Végh Gyula főkapitányhoz és neki jelentést tett.

Nagy futkosás támadt erre. A főkapitány rögtön rohant a hivatalába és azonnal intézkedett, hogy a munkások is megtudják ezt.

Munkások a főkapitány ellen.

Nagy felháborodást keltett a munkások közt a sztrájkjánya szétverése. Ezen elkeseredett hangulat következménye az a röpviv, amelyet a kefégyári munkások a délutáni órákban osztogattak az utcákon. A nagy izgatottságot tekintve elég nyugodt hangu a röpviv.

Közbelépés a munkásokért.

Szerdán délután 4 órakor dr. Jászy Viktor jogakadémiai tanár, dr. Ferenczy Gyula theologiai tanár, Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész és dr. Kardos Samu ügyvéd fölkeresték a sztrájkoló kefégyári munkásokat a Varga-utca 11. sz. a. szakegyletben, ahol mintegy 40—50 munkás volt jelen. Ezen lépésükről előzetesen értesítették Végh Gyula főkapitányt.

Itt dr. Jászy Viktor előadta a munkásoknak, hogy sérelmeiket csak úgy lehet orvosolni, jogaikat csak úgy tudják kivívni, ha minden erőszakot mellőznek. Még tüntető felvonulást se rendezzenek, tekintettel az izgatott hangulatra. Maradjanak békén a sztrájkjányán. Eltolonczolástól, kiutasítástól ne tartsanak, mert azt a belügyminiszter sem engedte meg. Tehát már ők is tudták, mit telefonozott Tisza István.

Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész, dr. Ferenczy Gyula akadémiai tanár is ilyen értelemben szóltak, mire a munkások ünnepélyes fogadalmat tettek, hogy a törvények keretében belül maradnak, de tovább is kitartanak a bérharczban. Ezután dr. Kardos Samu ismertette a főkapitány határozatát, t. i. utasította a csendőrséget, hogy ne háborgassa a bekés bérharczot, a kedden letartóztatott Jolsvai Mihályt pedig szabadlábra helyezze.

Jolsvai esete.

Jolsvai Mihály sztrájkvezért kedden d. u. 5 órakor tartóztatta le a csendőrség akkor, mikor a sztrájkjányát szétverték. Jolsvait bekísérték a bűnügyi osztályhoz, ahol átadták. Ott külön zárkába zárták — és várták a jelentést a csendőrségtől, amely a letartóztatás után 24 óra múltán érkezett meg.

Csak ekkor hallgatta ki a kihágással gyanúsított Jolsvai Mihályt Jenei Miklós rendőrkapitány és este 7 órakor szabadlábra bocsátotta. Jolsvait azzal vádolja a csendőrség, hogy engedély nélkül tartott népgyűlést, a hatóság felszólításának nem engedelmeskedett, a hatóságot sértelte és izgatott. Mindezt azonban a csendőrségi jelentés nem tudja bizonyítani.

Hallatlan dolog, hogy ezért 26 óráig kellett fogva tartani ezt az embert, akinek bűnösségét is bajosan lehet bizonyítani. Hát igazan rendőrállammá lesz Magyarország?

UJDONSÁGOK.

— **A nap eseménye.** A nap eseménye a magyar vasutasok országos sztrájkja, amely a külföld bámulatát és érdeklődését is a legnagyobb mértékben felköltötte.

E nagy esemény fordulatai töltik be lapunk hasábjait. Emiatt szorítottuk rövidebbre az ujdonsági rovatot is. A szárnyaskerék katonáinak a sorsa és küzdése most a legérdekesebb és legrokonszenvesebb mindnyájunk előtt.

— **Elmaradt tisztelgés.** A vasutasok sztrájkja miatt lemaradt a debreczeni debreczeni küldöttség is, amely Kovács József polgármester vezetésével Thaly Kálmán képviselőnek akarta átadni a diszpolgári oklevelet.

— **Rákóczi-hamvai.** Szilágyi Aladár, a jeles buffó, nagy lelkesedéssel olvasta a reggeli helyi lapokban, hogy Rákóczi hamvait hnzászallítják. Már majd hogy átengedte lelkét a teljes gyönyörnek, a midőn egyik kollegája elkiáltotta magát, hogy „sztrájkolnak a vasutasok!”

Mint sértett vadkan mordult fel erre Szilágyi:

— Látjátok, ilyen a sunyi osztrák politika! Most rendelik el Rákóczi apánk hamvainak hazaszállítását, mert tudják, hogy nincsen — *vasuti közlekedés.*

— **Csurka János temetése.** Tegnap délután temették el Csurka János nyugalmazott városi tanácsnokot nagy részvét mellett. A Varga utcai gyászos ház megtelt azokkal, akik a végtisztességet megadni gyűltek össze a derék, érdemes, kedves öreg urnak, a jó barátok és városunk egykori szorgalmas tanácsnokának. A városi tisztikarnak számos tagját ott láttuk élükön Kovács József polgármesterrel. Közéletünknek több más előkelőségét is. Hanem az oly hirtelen mély gyászba borult özvegy urnónek budapesti rokonai a vasuti sztrájk miatt nem jöhettek el a temetésre. A városi dal-egylet éneke és a lelkész vigasztaló gyászbeszéde után a koporsót négy lovas kocsira tették és kivitték a hatvanutcai ref. temetőbe, ahol a háromszáz év óta szakadatlanul Debreczenben lakó Csurka család régi temetkező helyén tették örök nyugalomra Csurka János földé váló részét.

— **Uj felügyelő az árvaházban.** A debreczeni református jótékony nőegylet tegnap délután választmányi ülést tartott Veressné Szathmáry Teréz elnöklésével. A választmányi ülés egyetlen tárgya volt: az árvaháznál megüresedett felügyelői állás betöltése. A beérkezett 22 pályázó közül az elnök özv. Kósa Barnáné, szül. Vass Ilona urnót nevezte ki és ezt bejelentvén a választmányának, a választmány a kinevezést tudomásul vette. Az új felügyelő május 1 én foglalja el állását. A ref. nőegylet művelt, szelíd, költői lelkű felügyelőt nyert özv. Kósa Barnáné urnóben.

— **Hajdumegyeközgyűlése.** Hajdúvármegye rendes tavaszi közgyűlését május hó 16-án tartja reggel 9 órakor Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt. A közgyűlésen nyerne elintézés a 3 hónap óta ugyan csak összegyűlt folyó ügyek.

— **Némethy Károly levele a városi tanácshoz.** Debreczen város tanácsa közelebb levélben üdvözölte dr. Némethy Károly miniszteri tanácsost abból az alkalmából, hogy a belügyminiszteriumban a városi ügyek vezetését ő reá bízták. E levélre Némethy Károly a következő választ küldötte Debreczenbe: Tekintetes Városi Tanács! Hálás köszönettel vettem Debreczen sz. kir. város érdemes Tanácsának — melynek tagjaihoz engemet régi barátság és nagyrabecsülés szoros köteléke fűz — hozzáam intézett szives üdvözlését. Midőn a belügyminiszterium városi ügyosztályának vezetését miniszterem kitüntető bizalmából át-

veszem: lelkes szeretettel fogok hozzá a nehéz, de szép munkához. Különös örömmel fog szolgálni mindenha, ha az én kedves Debreczen városom közügyeinek előmozdításához, a város felvirágoztatásához új ügykörömben az eddiginél fokozottabb mértékben hozzájárulhatok. Hazafias üdvözléssel Budapest, 1904. ápr. 12. Dr. Némethy Károly miniszteri tanácsos.

— **Katonai pótraktár.** Azt hittük a multkor, hogy a terhes katonai építkezéseknek, amelyekbe milliókat ölt bele Debreczen városa, most már hosszabb időre vége szakad. Olyan erőlyesen szavazta le a városi közgyűlés a Pavillon laktanya mellett tervezett pótraktárra kért költségeket. Ez az ügy ezzel lekerült a napirendről. Ámde a honvédelmi miniszter nem így gondolkodik. A vasutasok sztrájkját megelőző utolsó vonattal érkezett a miniszternek egy leirata, amelyvel a pótraktár építését sürgeti, ami a tanács nézete szerint közelebb már megint tárgyalás alá vehető.

— **Vacsora a Homokkertben.** A homokkerti vacsora estélyre oly nagy az érdeklődés, hogy már idáig több mint négyszáz jegy kelt el. A rendezőség felkéri mindazon urakat és hölgyeket, akik ezen zártkörű mulatságon részt akarnak venni, hogy f. hó 24-ig sziveskedjenek jegyüket megváltani, hogy a rendezőség idejekorán tájékozódhasson. Jegyek előre válthatók Sövényi István férfinabónál, Pajtás István cipésznel (Petőfi tér 4 sz.) és Szikszay Aladár fodrász (Atilla tér.)

— **Az itt rekedt főigazgató.** Dr. Schack Béla, a kereskedelmi iskolák kir. főigazgatója a szokásos iskola vizsgálat céljából városunkban időzik, a vasutasok munkabeszűntetése itt rekesztette, a kereskedelmi iskola tanári kara és az iskolafentartó kereskedő társulat elnöksége felhasználva ezt az alkalmat, tiszteletére az Angol Királynő szálloda fehér termében kedélyes vacsorára gyűlt össze, jelen volt Zádor Lajos elnök, Kardos László alelnök, Szojka Gyula igazgató és a felső kereskedelmi és polgári iskola tanári kara teljes számban.

— **Nem lesz kámfor.** Az orosz-japán háboru maholnap megszünteti a kámfort Európa számára s vele együtt tárgyalanná lesz az a példaszó is, amely a hirtelen való eltűnést a kámfor elpárolgásával hasonlította össze. Az orosz-japán háboru óta a kámfor ára rendkívül felszökött s körülbelül két hónap mulva pedig egyáltalában nem lesz kapható, mert akkorára elfogy az egész európai készlet s úgy elpárolg innét — mint a kámfor.

— **Meghaltak.** özv. Balogh Lajosné Megyesi Julianna ev. ref. 88 éves szegényházi ápoló, Szincza János gör. kath. 65 éves bérkocsis, Kovács Eszter ev. ref. 18 éves gyermek, Kovács Julianna ev. ref. 29 napos csecsemő, Tóth Gergely ev. ref. 38 éves fuvaros.

— **Köszönetnyilvánítás.** E nemes város fejét, magistrátusának minden tagját, a városi nagy Dalárdát, jó barátokat, ismerősöket illesse tiszteletteljes köszönet, azért a meleg részvétért, melyet megboldogult jó férjem, néhai Csurka János temetése alkalmából, fájdalom iránt tanusítani szivesek voltak. Debreczen 1904. ápril. 20. özv. Csurka Jánosné.

— **A zsidó nőegylet köszönete.** A debreczeni zsidó ifjak egyesülete az általa rendezett hangverseny jövedelméből 100 koronát, az István gőzmelom 10 kort. juttatott az izr. nőegylet pénztárába, mely adományokért a nőegylet nevében is hálás köszönetet mondok. Dr. Balkányi Miklósné, elnök.

— **Pályázat a színházra.** Nádasy József, a pécsi színház igazgatója a vasúti sztrájk előtt küldte be a 20,000 korona óvadékát. Tehát Zilahy Gyula után ő a második pályázó.

— **Elütött bérkocsis.** Kónya József 40 számú bérkocsijának a hátulját Klein Adolf, akinek lovai megvadultak, a kocsijával elütötte és összetörte. Kónya feljelentést tett.

— **Az adózók figyelmébe.** Az 1904-ik évre szóló megállapított IV. osztályu kereseti adó kivétési lajstromok napi közszemlére f. é. ápril 20-tól 28-dik napjáig a városi adókövető hivatalban az 1888. évi XIV-ik törvény 16. §-a értelmében kitéve vannak; mihez képest az adózók figyelmeztetnek, hogy a kivétési lajstromokat tekintésük meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk van, felszólalásaikat és pedig: a) Azon adózók, kik IV. osztályu kereseti adóval már a múlt évben is megváltak róva, a lajstromok közzé tételét követő 15 nap alatt. b) Azon adózók, kik ezuttal rovatnak meg IV. osztályu kereseti adóval első ízben, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történő bejegyzését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz fellebbezhetnek. A fellebbezések a királyi pénzügyigazgatóságnál nyújtandók be.

— **Tajtékipipatolvaj.** Szalkay Sándorné tajtékipipát arult a Dégenfeld-téren, a melyben Hajnal a tulajdonára ismert. Elkobozták tőle.

— **Elveszett a Kossuth, Piacz, vagy Deák Ferencz utcán egy kék pettyes selyem zacskó, melyben egy zöld pénztárca és más apróságok voltak. Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha Löfkovits ékszerésznél beadja.**

— **Birtok csere.** Sánta Gábor és neje Varga Mária veszik a debreczeni pusztafancsikai 30. sz. sztrájkban foglalt 14 hold 229 négyszögöl kaszálónak Nagy Józsefné Menyhárt Sárát illető 4/5 részt 2133 kor. 33 fillérért. Papp Ferencz és Papp Zsuzsanna veszik a debreczeni 5426. sz. sztrájkban foglalt Nyilutca 51. sz. házának az özv. Papp Istvánné Szilágyi Zsuzsannát illető fele részt 800 koronáért. Kecskés János és neje Kecskés Mária veszik a debreczeni 275. sz. sztrájkban foglalt Csillag-utca 89. sz. házat Nyiri János és neje Böszörményi Rozáliától 5200 kor. Nagy János és neje Hajdu Julianna veszik a debreczeni 6302. sz. sztrájkban foglalt 272 és fél négyszögöl tégláskerti szőlőt Tamás Eszter Megyesi Miklósnétól 530 koronáért.

— **Kóczé Antal hangversenye.** Ma, csütörtökön este az országos hírnevű cigányprimás, Kóczé Antal hangversenyt rendez a Bika szálló disztermében. A helyárak: páholyülés 5 kor., az 1—2 sor 3 kor., a 3. 4. 5. és a többi sorokban 2 korona, állóhely 1 korona lesz. Kezdeté fél 8 órakor.

— **Tolvaj pinczér.** Grossmann Móricz a kaszinóban volt pinczér és mint ilyen megtudta, hogy Király József kaszinótag Budapestről 124 korona 80 fillér áru cigarettát rendelt, Ezért ravaszul azt mondta Varju Károly hajdunak, hogy ő rendelte a cigarettát a tekintetes ur czimére, ha majd megjön, adja át neki. Hat nap telt el azóta, a cigaretták megérkeztek, a hajdu átadta Grossmann Móricznak, aki megszökött.

x **Pénzkölcsönök** gyorsan kieszközöltetnek a 26. pénzügyintézetel összeköttetésben levő Rácz Béla bankirodájában, Debreczen, Csapó-utca 12. Törlesztéses kölcsönök földbirtokra és kisebb bérházakra is.

TAVIRATOK.

Ejféli után 1 óra és 35 perczkor.

A vasutasok puhítása.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy megkezdődött a sztrájkba lépett vasutasok puhítása. Vöröss László, Hock János, Lengyel Zoltán és Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselők felkeresték a sztrájkbizottságot és Vöröss alkut kínált a kormány nevében is.

A vasutasok kijelentették, hogy addig szóba sem állanak, a míg a tolonczházban fogva tartott társaik szabadon nem bocsátják.

Vöröss László ekkor felkereste Hieronymit és Ludvigot és a vasutasokhoz visszatérvén, az ő nevökben kijelentette, hogy szabadon bocsátják a kormány kozákjaitól elfogott vasutasokat. És ez nevezettek igazolása után, egyenként meg is történt.

A vasutasok kívánságai.

Különösen Hock János igyekezett a sztrájk-bizottság lelkére beszélni; de azok követelték, hogy a kormány az országos gyűlés tartását engedélyezze; a felfüggesztett vasutasokat helyezze vissza az állásaikba; engedélyezzék az országos szövetség megalakítását is; a közvetítők ezt az utóbbit nem igen helyezték kilátásba . . .

Ejszakai tanácskozások Tiszánál.

Különben a tanácskozások, a legújabb budapesti telefon tudósításunk szerint még mindig tartanak. Az erőszakoskodások és fenyegetődzések után most a békéltetés mézes szavaival kísérleteznek. És a kormány szorult helyzetét leginkább jellemzi az, hogy a béke közvetítő Vöröss László még most éjféli után 2 óráját is Tisza Istvánnál tanakodik. Nyilvánvaló tehát, hogy a vasutasok kitarlásán és összetartásán fordul meg minden; mert ők most igazán magok a szerencsésük kovácsai. Budapesti tudósítónk azt is jelenti, hogy odafönt reménykednek, miszerint a béke még ma délelőtt helyreáll és a vonalokon újból kezdődik a robotolási élet. Mi azt hisszük, hogy ára lesz ennek.

Színház.

Egyenlőség. Hogy ez érdemes darab fáradalmas betanulása teljesen kiadja minden kamatját, ma is színrekerült. A házon érezhető volt a lankadás, de csak a számban és nem a figyelemben, — nő de hát a kakastej is minél ritkábban jó. Különben a „hajduk hadnagya“ betanulása lefoglalja az erőket.

A szerep kiosztásában szükséges változások voltak. A Kreiden Klenovicstól megszokott szerepét Palágyi játszta. Alakja és temperamentuma tán kevésbé volt a sziget

királyát mutató, de intelligenciájával, művészi színezésével bőven pótolta. A beteg Csige Ilonka helyét Püspöki Rózsi vállalta el.

Az előadás teljesen megfelelő volt. Az utolsó fölvonás finoman élezett humoros helyzeteit finoman tüntették ki. Faragót ez uttal is kiváló dicséret illeti.

Hajduk hadnagya. Rajna Ferencz és Czobor Károly nagyarányú és szép zenéjű daljátékára az énekes személyzet óriási ambícióval készül. Makó igazgató teljesen új diszleteket és jelmezeket készített, úgy hogy a darab kiállítása pazar pompa és fény tekintetében, mint halljuk, föltűnően minden eddigi kiállítást, ami vidéki színpadon látható volt. Az esemény számba menő kiállítását a színigazgató áldozatkészsége mellett Tiller Mór és társa budapesti udvari színlitók, Gyöngyössi Viktor színházi főfestő és Orosz Dezső, a színház kitűnő főszabója végzik.

A doktor ur. Csütörtökön kerül színre Molnár Ferencz 3 felvonásos bohózata „A doktor ur.“ A bohózat főbb szerepeit Hahnel Aranka, Havasy Szidi, Püspöky Rózsi, Sebestyén Géza, Krémer Jenő, Pataky Béla, Faragó Ödön, Virágháty Lajos, Szalay Károly és Szilágyi Aladár játsszák.

Törvénykezés.

Sertés ügy a bíróság előtt.

(Járásbírósági tárgyalás.)

A nagy port felvert sertésvész ügy szerdán került tárgyalás alá a debreczeni büntető bíróság előtt. Februárban ugyanis a tanácshoz érkezett feljelentés folyán vizsgálót indítottak több sertéskereskedő ellen, hogy sertésvészben elhullott sertéseiket eladták és ezeket a debreczeni közönség fogyasztotta el. Ez a feljelentés izgatottságba hozta az egész várost. A sertéskereskedelem megszűnt és mérhetetlen károkat okozott.

A tárgyalás Bernáth Kálmán járásbíró előtt folyt le. A vádhatóságot dr. Udvarhelyi Dezső alügyész képviselte, a ki minden egyes esetet külön választott és szerdán Ungváry Józsefet idéztette törvény elé, a ki ellen az 1888. évi VII. t. cz. 104. 149. 151. §. 1. és 2. pontjában ütköző cselekményekért, továbbá hamis tanúzásra való bűntudást emelt vádat. Ungváryt dr. Ozory István védte.

Késsel 9 óra után nyitotta meg a tárgyalást Bernáth Kálmán albiró.

Udvarhelyi Dezső kir. ügyész kijelenti, hogy a vádat fentartja Ungváry ellen.

Ungváry előadja, hogy ez év február hó elején a Bánkon levő 400 darabból álló sertésfalkájában a vész tüneteit észlelte. Ő erről jelentést tett Steiner Jakab városi alatorvosnak. Közvetlen a hatóságnak azért nem tett jelentést, mert Steinert is hatósági közegnek tartja és tudja azt, hogy mások is, ha jelentést tettek a sertések között fellépett vérszról, a hatóság semmiféle intézkedést nem tett. Ő a falkából 140 darabot ugynevezett kényszervágatások útján leöltetett. A leölt sertéseket egyenesen a vágóhidra vitték, ott megvizsgálták és amit a vágóhidra kiadott, azt közfogyasztásra bocsátotta. Határozottan állítja, egyetlen sertést sem hozott forgalomba, melyet a vágóhidra ki ne vittek volna, amiről különben a vágóhidra által kiállított kimutatás tanuskodik. Tagadja azt is, hogy ő Bőr Imrét arra kérte, hogy ellene tett terhelő vallomását vonja vissza. — Gombos Sándor hentessegéd, kit az ügyész bűnrészességgel vádol, azt vallja, hogy ő ölte le a sertéseket a Bánkon. Minden sertést kiküldött a vágóhidra. Neki Ungváry olyan utasítást nem adott, hogy a leölt sertéseket vizsgálat nélkül adja el, illet nem is

tett. Szegedi Imre hentesegéd szintén bünrészeséssel van vádolva. Ő 1902-ben volt Ungvárynál, a jelenlegi dolgokról mit sem tud. Abban az időben, mikor ő Ungváry szolgálatában volt, a borsókásnak jelzett húst nem kobozták el a vágóhídon, az egészséges bussal együtt ki engedték vinni a vágóhídról. Érdekes volt Bőr Imre hentes vallomása. Bőr Imre a rendőrség előtt súlyos, terhelő vallomást tett Ungváry ellen és azzal is megvádolta, hogy Ungváry megakartá vesztegetni, hogy vallomását vonja vissza. Bőr Imre a mai kihallgatáson kijelentette, hogy a rendőrség előtti vallomása nem igaz, ő mit sem tud. A rendőrség előtt bosszúból tett Ungváry ellen vallomást, mert 2 év előtt sokat keresett, de most nem keres semmit.

Steiner Jakab városi állatorvos tanu azt vallja, hogy Ungváry február elején tudatta vele, hogy falkájában sertésvész ütött ki. Ő erről jelentést tett felettes hatóságának, Imreffy állatorvosnak, ki ki is ment, de csak napok múlva. A sertésvést azonban a hatóság mindenkor jelentéktelennek tekinti, mert hiába jelentik, nem vesz róla tudomást. — Kijelenti, hogy Debreczenben divat az, hogy minden ellenőrzés nélkül vágják le a sertéseket. — Debreczenben és az egész országban szabad a vészes sertéseket közfogyasztásra bocsájtani, erre nézve semmiféle szabály nincs. A kényszervágást is minden hatósági ellenőrzés nélkül maguk a hentesek végezhetik. Ungváry mindenkor a debreczeni szokáshoz híven járt el akkor, mikor neki jelentést tett.

Ifju Vidoni szalámi gyárost hallgatták ki kijelenti, hogy ők csak prima húst vesznek. Ungvárytól évek óta nagymennyiségű húst vásárolnak. Megtörtént, hogy a husok között borsókás is volt, amit ők nem vettek át. A borsókás huson mindenkor rajta volt a vágóhíd pecsétje.

Ungváryt a délután tartott folytatálagos tárgyalás után csak a sertésvész, nem szabályszerű bejelentése miatt ítélték 40 korona pénzbüntetésre. Egyebekben úgy öt, mint a másodrendű vádlottakat felmentették.

REGÉNY-CSARNOK.

A végzetes tréfa.

(Elbeszélés.)

Irta: Petrus Jenő.

Gondtalanul fogyasztgattuk a jó diószegi bakar aranylevét s felvillanyozott gyveleink csak úgy sziporkáztak a jókedvű élcektől s némelyik azon törte a fejét, mit találjon ki az est kedélyesebb eltöltésére.

Torhai Gábor barátunk leleményes agyában fogamzott meg valami ötlet s szólt.

— Miska még nem volt itt?

— Nem láttuk.

— Nohát megtréfáljuk.

Mindnyájan ismertük Miskát, különösen Torhay, ki azt is tudta, hogy Miskának határozott szándéka van becsületes módon mielőbb vagyronra szert tenni, hogy önálló irodát nyithasson, Miska még is kísérlet erre nézve mindent s ott állapotodott meg, hol csaknem minden fiatal kezdő ember: a gazdag házasságnál. Dus hozomány, aztán a feleség ráadásul, szokta volt emlegetni, midőn az élet nehézségeiről volt szó.

Szorgalmasan udvarolgatott is bizonyos Bösörzvényi nővéreknek, kik épen úgy megvoltak áldva földi jókkal a sorstól, mint évekkal a természetből, s Miska emiatt nehezen határozta el magát a himeni rózsaláncok felvételére. Erre vallott azon körülmény is, hogy a két idős bájos szűz közül nem tudta, melyiktől kérje ki a holtomiglan hűség esküjét.

— Tudta ezt Torhay jól s erre alapította a megtréfálás tervét, mely hogy ily balkimenetelű lesz Miskára, nem is gondolta.

— Páratlanul fogunk mulatni fiuk, szólt s megsugta miképpen.

— Brávó Gábor, szólt egy mellettem ülő, szellemes, páratlan tréfacsináló vagy.

— Tudjátok: Miska igen hisztékeny és kissé babonás, de elég bátor arra, hogy valamelyikünket lepuskázzon, szólt Torhay, tehát óvatosan és komolyan. Most 8 óra lesz. Tehát Miska, ha színházba nem megy, már igyekezni fog közénk.

— Nem megy színházba, szólalt fel egyik a czimborák közül. Nekem azt mondta nem megy. A darabot többször látta jobb erőktől, mint a mostaniak.

— No így még jobb. Én egy óra múlva visszajövök. Addig ha eljön, tartsátok szóval, ígérettel, szólt Torhay, kabátját felöltve. Addig is jó mulatást.

Torhay eltávozása után alig háromnegyed óra múlva jött Miska egyenesen hozzánk, igen borús arczifejezéssel üdvözölve mindnyájunkat s helyet foglalt. Sört parancsolt.

Mindnyájan összepillantottunk.

— Hát nem bort iszol? — kérde egyikünk.

— Nem, — volt a lakonikus válasz.

— Nagyon borongós hangulatban vagy. Mi bajod Miska?

— Hagyjátok el barátom érted, nincs pénzem.

— Az a legkevesebb. Sohse busulj, majd lesz, — biztatták neháyan.

— Nem megy színházba? — kérdeztem a mellettem ülők egyikét. Már nyolc óra mult?

A kért jelentőségteljesen rám pillantva szólt.

— Nem megyek, várom Torhait. Azt ígerte idejőn.

— Igazán? — szólt közénk Miska egész mohósággal. Ugy én is bevárom, pedig haza akartam menni.

A terembe több idegen vendég nyitott, kiknek belépte feszelen csevegésünket megszakította s fenhangzó beszédünknek hallgatást parancsolt. Köznap, köznyos dolgokról kezdünk szót váltogatni, míg Torhay alakja az ajtó között nem mutatkozott.

— Ah, itt jön! volt az általános felkiáltás.

— Jó estét urak! hogy töltitek az időt? Servus Miska! szólt Torhay, előbb Miskával aztán mindannyiukkal kezét szorígtatva.

— Jól, jól, szóltunk — kivéve Miskát.

— Hogy? hát neked mi bajod!

— Tudod te jól, — szólt Miska.

— Nincs pénzed tán?

— Az.

— Engem meg az busit, hogy van s nem tudom mit tegyek vele.

[Folytatjuk.]

Nyilttér.

SZOLYVAI ásványviz.

Elsőrendű szaktérfiak vegyelmzése alapján lithion tartalmánál fogva kiváló hatású **köszvény-, vese-, hólyag bajoknál, ugyszintén gyomor-, torok-, tüdő-, gége-bántalmaknál.**

Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palaezokban.

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Borral igen jól itál!

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradalmi ásványvizek bérlőségénél

Szolyván (Bereg megye).

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

**Teljesen jó karban levő
fűszer üzlet berendezés
igen jutányos árban
eladó.**
Megtekinthető
Csapó-utca 38. szám.

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női felöltők áruházában

raktárra érkeztek a legújabb

női- és gyermek felöltők

és napernyők

óriási választékban.

Feltűnő olcsó árak.

Himlöhely, Vimedli, Szenlő,

májfolt, arczörösség, ragya és minden más bőrcsunyaságot leszed és az arczbőrt a legrovidebb idő alatt rendbe hozza és bársonypuhává teszi a Matild arczkenőcs, crém, szappan, stb. Tessék megpróbálni, mert ha ezen ártalmatlan szépitő szerek nem használnak, a szer árát minden csürés-csavarás nélkül visszaaadja, a czim: **KUN ISTVÁN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapesten.) Budapesten, **Töröknél.** Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerészárában. Hajresztorer 2 korona. Fenomenális. Nem fog, nem piszkít.

**Aki olcsón, jól, praktikusán
és modernül**

épitkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához

DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozásokat vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken **olcsón a legjobb kivitelben elvállal.** Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőmives, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít terveket, költségvetést stb.

Gyár: NYERGES-ÚJFALU (Esztergom m.) Sürögnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA.

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Egyedlárusítás és képviselő: LUKÁCS VILMOS urnál, Debreczen, Hatvan-u. 5.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Miklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca fő-tözsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhető kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigarettatárcák, séta botok, játékok, gyermek-kocsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem sorolt áruk.

Kaiser Salamon Hatvan-utca 2. Ajánlja a legújabb tavaszi újdonságokat u. m. blouz kelméket, női felöltőket, férfi- és női szöveteket, tükröket, képeket és vásznakat a legkényelmesebb heti és havi részletfizetésre.

Vakfoltos tükrök ujjá öntését legolcsóbban vállalja Blatner Gyula üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42. (a Hungariával szemben).

Új liszt raktár Debreczen Hatvan-utca 35. István gőzmalma és saját őrlésű buza és kétszeres lisztből nagy raktár. Borsó, lencse, bab, rizs, köles, lekvár stb. lehető legolcsóbban Friedmann Lipót katonai élelmezőnél.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kenecze és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Szakszerű munka, mégis a legolcsóbb. Villammi berendezések kizárólag FÖLDVARI L. debreczeni első electro-mechanikus készít a legtar-tóssabban Kossuth-u. 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi-csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villamos házi-csengők és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Telefon 168.

Kitűnő savanyított káposzta 100 kilo 5 frt 1 kilo 6 kr. Paradicsom, szilva és gyümölcs, házi lekvár kapható Várray Jánosnál Kölcsei (Meszena) utca. Jó karban levő 800 literes hordókat keresek.

2 utcai szoba, konyha, spádz, kamara együtt vagy külön kiadó Eötvös-utca 68. szám.

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: »Nil«, »Amtie« »Ramlek 100 db. 30 fillér. Legújabb diák hüvely parafás arany szópókával 30 fillér. Új King dohányfogóval 24 fillér, kapható Mihály Sámuel papirkereskedésében, Dréher-sörcesszernak szemben.

Helyi ügynök felvétetik jó keresetre, czim: kiadóhivatalban.

Boreczet. kitűnő, házilag készült eladó. Czim: Hatvan-utca 9. a házmesternél.

Újságárusításra férfiak, nők és 14 évesnél idősebb gyermekek jó jövedelemre azonnal felvétetnek. Jelentkezzenek a kiadóhivatalban.

Disznóhór nyergesek, teljes lovagló felszerelések minden-nemű utazási cikkek **gyermek kocsik, francia, angol, orosz illatszerek** és szappanok, solingeni kések és ollók, pénz-, szivar- és kézi táskák, haj-, ruha-, fog- és köröm kefék, **férfi fehérneműek, kalapok, nyakkendők, séta botok, esernyők** stb. nagy választékban a legjutányosabb árban szerezhető be

BORSOS KATA

műpar- és férfi divat áru raktárában

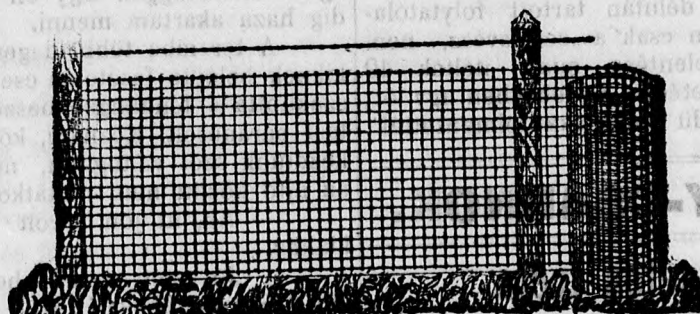
Debreczen, városház.

Schweitzer Testvérek cég
varrógép és kerékpár áruháza Debreczen,
Piacz-utca 56.

Kerékpárok előnyös ujjításokkal nagyválasztékban, raktárra megérkeztek meglepő **olcsó gyári árakban kedvező részletfizetésre** is árusítjuk. Óriási raktárt tartunk kerékpár alkatrészekben. Nagy mechanikai javító műhely.

Bámulatolcsó kerítések!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII., Üllői-ut 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát

mint a legczélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely **előnyeinél fogva** fölülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szálló- és mezőgazdaságra nézve **rendkívül fontos találmány** előnyei: **Olcsóság:**

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 2-2, 2-5 és 2-8 mm. dróterösségűekből

Sodronyerősség mm.: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenként fillér: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér.

Körülbelül 3 × 5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterösségben:

Sodronyerősség mm.: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenként fillér: 58 66 74 82 96 110 130 150 fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért számítok □-méterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért

Czélyszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tuskók, tehát az átmásztat is megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége, a keresztirányban pedig hullámosak, a szála összecseszása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézszel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyzott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszalódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tuskós sodronyot alkalmazva, a kerítés tetszés szerinti megmagasítható. A tuskós sodrony méterenként ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaske-retes sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtár-ablakrostályokat, ökrö-szárkosarokat, szikrafogókat, szőlőgyógyozó-rostákat, borszűrőket, cséplő-gépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás,